

ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค**สังกัดกรุงเทพมหานคร****EDUCATIONAL INSTITUTE ADMINISTRATOR SKILLS OF NETWORK SCHOOLS IN
BANGKHAE AREA BANGKOK**

กลางชล จันทร์กระจ่าง

klangchon Chankrajang

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Curriculum and Teaching Faculty of Education Bangkok Thonburi University

Email: klangchon007@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัด กรุงเทพมหานคร และ (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยครูผู้สอนของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 470 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 214 คน กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการเทียบตารางเครจซี่และมอร์แกน แบบสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทักษะผู้บริหาร, โรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค, สังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study educational institute administrator skills of network schools in Bangkhae area Bangkok; and (2) to compare opinions toward educational institute administrator skills of network schools in Bangkhae Area Bangkok, classified by age and work experience.

The research methodology was a survey research. The population consisted of 470 teachers of network schools in Bangkhae area Bangkok. The sample consisted of 214 teachers in network schools in Bangkhae Area Bangkok, determined by Krejcie and Morgan's table, and obtained by simple random sampling method. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and hypothesis testing using independent t-test.

The research findings were found that: (1) educational institute administrator skills of network schools in Bangkake Area Bangkok was at high level in overall; and (2) the results of hypothesis testing showed that teachers with different age and different work experience had no different opinions toward educational institute administrator skills of network schools in Bangkake Area Bangkok.

Keywords: Administrator Skills, Network Schools in Bangkake, Area Bangkok

บทนำ

สถานการณ์ของโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรและพลเมืองโลกหลายด้าน ได้แก่ ความผันผวนทางเศรษฐกิจการเข้าสู่สังคมของโลก การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว การปรวนแปรของสภาพภูมิอากาศความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภัยพิบัติทางธรรมชาติของโลก มีแนวโน้มเกิดความรุนแรงมากขึ้นและผลกระทบอื่น ๆ อีกมากมาย ทำให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต่างได้รับผลกระทบ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ อยู่รอดและมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าว ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องปฏิรูปตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงองค์กรครั้งใหญ่เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ เพื่อให้บริหารจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2558, 2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 ความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยความรู้ความสามารถความเข้าใจในหลักการบริหารหรือการจัดการ ตลอดจนมีทักษะในการบริหารหรือการจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของเครดและโรว์ (Drake & Roe. 1986: 30) ได้กล่าวว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษา มีด้วยกัน 5 ทักษะ คือ 3 ทักษะของแคทซ์ (Katz) และเพิ่มเติมอีก 2 ทักษะ คือ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการปฏิบัติงานมี 5 ทักษะ ประกอบด้วย ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษาและการสอน และทักษะทางด้านความรู้ความคิด เพราะการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะการบริหารในการที่จะผสมผสาน เพื่อบริหารการศึกษาและในการบริหารการศึกษา ดังนั้นถ้าผู้บริหารสถานศึกษาถ้าไม่เข้าใจในหน้าที่ของตนเองไม่ดำเนินการตามนโยบายในการจัดการศึกษาให้ถูกต้อง การบริหารงานก็จะเกิดความล้มเหลว และเกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา

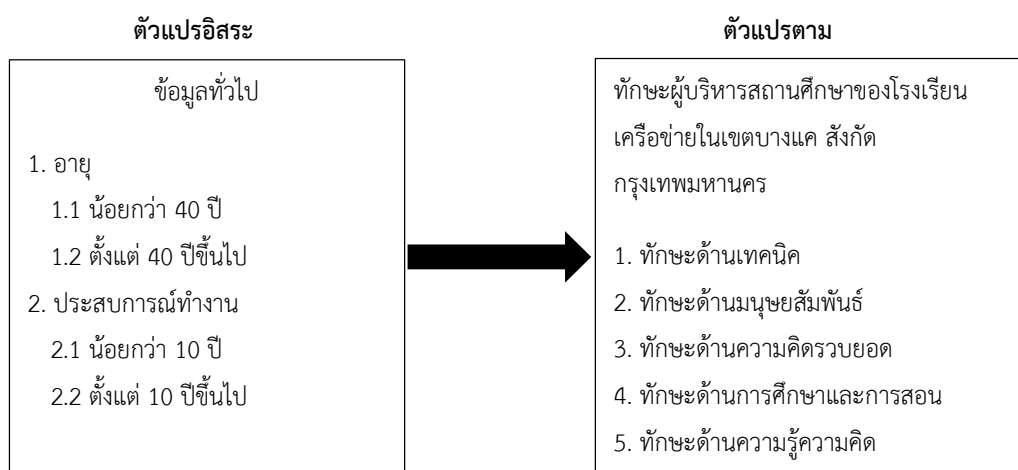
จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าทักษะผู้บริหารนับเป็นสิ่งที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ อาจกล่าวได้ว่า ทักษะผู้บริหารเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ และมีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางการศึกษาในอนาคตและศักยภาพในการแข่งขัน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเห็นว่าสิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของกระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่ง

ทักษะผู้บริหารนับเป็นสิ่งหนึ่งซึ่งผู้บริหารนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ โดยผู้วิจัยมุ่งหวังผลการวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้เห็นถึงทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร มีทักษะการบริหารงานในด้านใดมากที่สุด เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนให้ได้มาตรฐานในระดับที่ดีขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุและประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 470 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จากโรงเรียน 12 แห่ง โดยกำหนดตัวอย่างจากตารางของ เคอร์รี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น ครูผู้สอนจำนวน 214 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดของนักวิชาการทางด้านการศึกษา ซึ่งมีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ตรงกัน ประกอบด้วยนักวิชาการทางด้านการศึกษา ดังนี้ แคทซ์ (Katz, 2005); เดรก และ โรว์ (Drake and Roe, 1986); ดูบริน (Dubrin, 2012); กริฟฟิน (Griffin, 1984); แฮร์ริส (Harris, 1985); เฮอร์เชย์ และ บลานชาร์ด (Hersey and Blanchard, 1993); ไพอะเซย์ (Paisey, 1981); เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1983); พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560) และ สุริยา ทองยัง (2558) จากการสังเคราะห์ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตารางที่ได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการทางด้านการศึกษา จึงได้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะด้านเทคนิค
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด
4. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน
5. ทักษะด้านความรู้ความคิด

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย
 1. อายุ น้อยกว่า 40 ปี
 2. อายุ ตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป
- 1.2 ประสบการณ์ทำงาน ประกอบด้วย
 1. น้อยกว่า 10 ปี
 2. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1. ทักษะด้านเทคนิค
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด
4. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน
5. ทักษะด้านความรู้ความคิด

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าข้อมูลในเอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ และงานวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้สำหรับเก็บข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 214 คน อายุ น้อยกว่า 40 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 43.93 และอายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 56.07 และมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 39.72 และมากกว่า 10 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 60.28

2. ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

(1) ทักษะด้านเทคนิค โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการใช้แผนปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือการบริหารงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการบริหารจัดการ

หลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้รูปแบบการวิจัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

(2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรแสดงความจริงใจ และปรารถนาดี เป็นกันเองกับผู้ร่วมงานทุกคนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนในการให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

(3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมผู้ร่วมงานปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวิเคราะห์และมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของครูอย่างเหมาะสม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

(4) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูเพื่อพัฒนา การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับภารกิจนโยบายการศึกษาของรัฐ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสอนถ่ายทอดแนะนำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความเข้าใจในการเรียนการสอน ยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

(5) ทักษะด้านความรู้ความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการแนะนำแนวคิดหรือกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. การเปรียบเทียบ ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ทำงาน สรุปได้ดังนี้

(1) ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันอยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุในด้านอื่นๆ ที่เหลือ พบว่ามีความคิดเห็นไม่ต่างกัน ที่นัยสำคัญที่ 0.5

(2) ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันอยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านอื่นๆ ที่เหลือ พบว่ามีความคิดเห็นไม่ต่างกัน ที่นัยสำคัญที่ 0.5

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านความคิดรวบยอด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารใช้กลยุทธ์ในการบริหารงานใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความรู้ความคิดในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างเฉลียวฉลาด รวมถึงมี

เทคนิคและทักษะในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เป็นผู้บริหาร ยุคใหม่ให้ความสำคัญกับการคิดเชิงระบบที่นำไปสู่การทำงานอย่างเป็นระบบซึ่งจะเป็นผลดีต่อการบริหารงานเป็นอย่างยิ่ง มิถุนิรัฐและสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการศึกษาได้อย่างเหมาะสม เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของเครตและโรว์ (Drake & Roe. 1986) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษา มีด้วยกัน 5 ทักษะ คือ 3 ทักษะของแคทซ์ (Katz) และเพิ่มเติมอีก 2 ทักษะ คือ ทักษะด้านความรู้ความคิด, ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการปฏิบัติงานมี 5 ทักษะ ประกอบด้วย ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษาและการสอน และทักษะทางด้านความรู้ความคิด เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องให้ความสนใจอย่างยิ่งเพราะการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะการบริหารในการที่จะผสมผสาน เพื่อบริหารการศึกษาและในการบริหารการศึกษาผู้ที่มีอิทธิพลส่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา นโยบายต่าง ๆ ของการจัดการศึกษา สถานศึกษาจะนำไปใช้หรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น ดังนั้นถ้าผู้บริหารสถานศึกษาถ้าไม่เข้าใจในหน้าที่ของตนเองไม่ดำเนินการตามนโยบายในการจัดการศึกษาให้ถูกต้อง การบริหารงานก็จะเกิดความล้มเหลวและเกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของอัจฉรา คำพูล (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะผู้บริหาร หมายถึงความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ ความสามารถ เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ในการบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างคล่องแคล่ว แม่นยำ และเกิดประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปณิตา ใจดี (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู2500) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ทักษะการบริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500) 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน หัวหน้าฝ่าย 4 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน และครูโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500) จำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น 35 คน ตัวแปรที่ศึกษา คือ ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ประกอบด้วย ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านมโนภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านมโนภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีัญญา น้อยพิมาย (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และ 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 317 คน และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดลำดับความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1 สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) แนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามการจัดลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว นำความรู้ประสบการณ์ที่มีมาประยุกต์ใช้ประกอบกับข้อมูลการตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ 2) ทักษะด้านการสอนผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูให้สามารถพัฒนาทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยการวัดประเมินผล นิเทศ กำกับ ติดตาม การเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 3) ทักษะด้านเทคนิควิธีผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมความคิด นำวิธีการทำงานแบบร่วมมือมาใช้เพื่อความก้าวหน้าในการทำงานมีเทคนิคในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติที่หลากหลาย สามารถจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารได้อย่างเพียงพอกับความต้องการ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า ในการวิจัยครั้งนี้มีผู้ศึกษา เรื่อง ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการให้คำแนะนำ กระบวนการ และเครื่องมือที่จำเป็นในการดำเนินงาน เพื่อให้งานสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้รูปแบบการวิจัย มีการจัดอบรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาบุคลากรในองค์กร และการใช้เทคนิคการพัฒนางานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการกระตุ้นยกย่องชมเชยให้บุคลากรเกิดความสามัคคี ส่งเสริมให้บุคลากรร่วมแสดงความคิดเห็นการทำงานในทุกขั้นตอน และร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเพื่อหาข้อยุติทางความคิด คอยให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนทุกโอกาส การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและสนับสนุนการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในองค์กร

3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษา วิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเพื่อกำหนดทิศทางและวางแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนและท้องถิ่น และมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของครูอย่างเหมาะสม

4) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับภารกิจนโยบายการศึกษาของรัฐ เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาวิธีการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถถ่ายทอดแนะนำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความเข้าใจในการเรียนการสอนยิ่งขึ้น

5) ทักษะด้านความรู้ความคิด ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม คอยให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการปฏิบัติงานให้กับผู้ร่วมงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและสามารถปฏิบัติตามได้

2. ข้อเสนอในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ควรศึกษาแนวการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเครือข่ายในเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพมหานคร:คุรุสภา.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).ไกรสร เจียมทอง. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). **ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564)**. รายงานสรุปผลการประชุมประจำปี 2558 ณ ศูนย์แสดงการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี.
- ปณิดา ใจดี. (2562). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500)**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปัทมา ไสภิตชาติ. (2558). **ทักษะผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ผ่องพรรณ พลราช. (2560). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศรัณญา น้อยพิมาน. (2562). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุรียา ทองย้ง. (2558). **ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะล่อม สังกัดกรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัจฉรา คำพูล. (2560). **การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Adegbemile, O. (2011). Principals' competency needs for effective schools' administration in Nigeria. *Journal of Education and practice, 2(4), 15-23*.
- Drake, T. L. & Roe, W. H. (1986). *The Principalship*. New York: Macmillan.
- Katz, Robert L. (1974, September - October). Skill of an Effective Administrator. *Harvard Business Review, 2 (2), 3-4*.
- Watson, S.H. (2000). *Leadership Requirements in the 21st Century: The perceptions of Canadian Private Sector Leaders, Dissertation Abstracts International*.